

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Korom László citerakészítő tevékenysége

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☒ ipari és műszaki
megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: elhunyt

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Korom László az utolsó citerakészítő falunkban. Közel 40 éve készít citerákat, kézzel, házilag, egyszerű eszközeivel. Rendkívül szerény, csendes, egyszerű ember. Aki szeret a műhelybe elvonulni a világ problémái elől és megmenteni a kidobástól néhány szeretett tárgyat, akár egy kedvenc gyerekjátékról vagy egy fali óráról legyen szó. Ő egy igazi ezermester!

A citerakészítésre is a szükség vitte rá. Hajdanán a Páva megalakulásakor kérdés volt, hogy mivel játszanak az emberek. Mindenki felkutatta a padláson fellelhető régi citeráját, ám ezek nem mindegyike volt alkalmas zenekarban való közös játszásra. Így kellett egységesen, szépen szóló citerákat készíteni. Erre is vállalkozott az ezermester! A citeratalálkozókon is jól szerepeltek a hangszerek, így az ország-világ minden szegletéből érkeztek hozzá megrendelések több fajta citerára. Pl. hasas citerára, kis háromfejes illetve dupla szoprán és tenor citerákra stb. Itt Apátfalván is ő készíti a mai napig is a helyi citerazenekar hangszereit.

Önéletrajz: 1938. szeptember 1-jén kiskereskedő szülők ikergyermekként születtem, így hatan voltunk testvérek. Tősgyökeres apátfalviként itt végeztem az általános iskolai tanulmányaimat, majd Zircre mentünk ikertestvéremmel vájár iskolába.

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

20 éves koromban lettem katona Ercsin, 1961-ben vállaltam munkát Budapesten az Orion Rádió és Villamossági vállalatnál. Itt ismertem meg a feleségemet. 1964-ben Apátfalván megesküdtünk, akivel a mai napig együtt élünk, két fiúgyermekünk született. Házasságunk első éveiben a makói Kisipari Szövetkezethél dolgoztam rádió-televízió műszerészként. 1968-ban önálló kisiparosként tevékenykedtem a szülői háznál, egészen nyugdíjazásomig. A mai napig itt élek. 1981-ben Fazekas István barátaimmal alapítottunk citera zenekart és ettől kezdve szabadidőmben citerakészítéssel is foglalkozom, amit még ma is szívesen vállalom.

2018. április 22.

Korom László Apátfalva

Részlet a narrátor szövegéből: Szigeti György: „Pátfalvai Rákóczi utcába...” című Bibic-könyv átadóján 2016. júliusában Falunapkor

„A könyv lapjain, mint címéből sejthető, településünk ének-zenei kulturális múltja elevenedik meg. Ehhez kapcsolódva kértük fel Korom László urat, hogy játsszon nekünk néhány dalt citeráján, melyet ő maga készített, hasonlóan a kiállításon fellelhető hangszerekhez.”

Apátfalvi Hírmondó, 2016. augusztus, 3. oldal

Pávakör és citerazenekar kazetta borítója

Apátfalvi Pávakör és citerazenekar

kazetta: Apátfalvi népdalok / Tisza menti népdalok / Hortobágyi népdalok / Bugaci népdalok / Csángó népdalok / Csikós dalok

Apátfalva községben a közelmúltig őrizték a néphagyományokat. Híres volt a tánc, az éneklés, a hímzés. Bartók Béla is sok népdalt gyűjtött itt 1905-ben. Az együttes - mely 1981-ben a helyi művelődési ház szervezésében alakult - célja a régi népdalkincs átmentése, megismertetése a fiatalokkal. Alakulásuk óta sok szép sikert értek el. Két alkalommal az országos minősítő versenyen arany oklevelet kaptak. A 20-25 tagú felnőtt együttes mellett 40 főből álló gyermek-citerazenekar is működik, amely az utánpótlást biztosítja.

Tisztán szóló, szép kivitelű hangszereiket a felnőtt csoport egy tagja, Korom László készíti.

http://album.hagyomanyokhaza.hu/album/album_show.php?id=1052

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: A citerakészítő egy ritka mesterségbeli tudás képviselője, minőségi eszközöket készít. Kézművesipari tevékenységet végez, mely a kulturális zenei hagyomány megszólaltatásának eszköze.

Korom László az utolsó citerakészítő falunkban. Közel 40 éve készít citerákat, kézzel, házilag, egyszerű eszközeivel. Rendkívül szerény, csendes, egyszerű ember. A citeratalálkozók is jól szerepeltek a hangszerei, így az ország-világ minden szegletéből érkeztek hozzá megrendelések több fajta citerára. Pl. hasas citerára, kis háromfejes illetve dupla szoprán és tenor citerákra stb. Itt Apátfalván is ő készíti a mai napig is a helyi citerazenekar hangszereit.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Kék Délvilág 1992. április 1. Citerakészítő ezermester T.T.

A citerakészítésről az alábbi cikkekben lehet olvasni.

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe audiovizuális-dokumentációja

2010. december Közös dalolás.

2009. Adventi összejövetel a Bökény Népe Egyesületnél. Karácsonyi dalok éneklése.

MÓRICZ ZSIGMOND
MŰVELŐDÉSI HÁZ
3973 Cigánd, Fő u. 38. Tel.: 35
PL: 15

Tel: 47-321253

KOROM LÁSZLÓ
citera készítő

A P Á T F A L V A
Ady Endre ut
6 9 3 1

Kedves Korom László!

Szeretném megismerni kétféleképpen a citera
elkészítésével. Van-e művelődési háznál egy
tónuspostája, melyet citere és hősögründe
húsz. Már nagyon régiek a citerek és szeretnék
egy pár új citert vásárolni. Itt Budapesten
sehol nem lehet kapni, sarki nem készít. Azt a
módot hoztam a boltokból, hogy a negedi
hangszergyár készített a citere készítésével. A
békési citereknél eddig meg az ön címet.
Bővebb is a citereket, melyet készít. A
szerelemmel kapcsolatos a segedi
gyóni citere méreteihez. Megpróbáltam
leírni, leírni a méreteket, de az ományok
egy csipet forrón a napra. Nem nagyon jó
minta a rajzok az ományok tudható be. Feltehetően
még is meg a segedi citereket és készített
ilyen méretek is. Tisztelettel várom válaszát
melyben megírja mikorra és mennyiért
tudja elkészíteni a kétféleképpen citereket.
Már 7 citereket szeretnék megvásárolni. Kedves
önöknél ezért az ományok és
munkáikat az elkészítéshez. Utóval
postai költséggel kérem meg elküldeni.
Sümpös várom kinek!

Falusi estének

Kedvtelésből citerákat készít

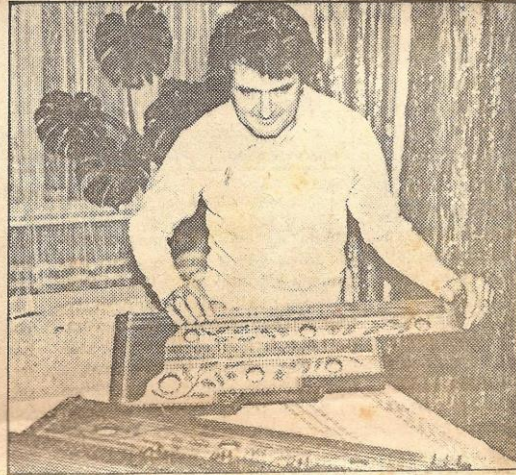
Véget ért a tél, vele együtt az unalmas napok időszaka is. A hosszú téli estéken a mindennapi munka fáradalmait kipihenve, ki-ki a maga szórakozására keresett valamiféle elfoglaltságot. Apátfalván egyik napon, Ady Endre utcai lakásában azért kerestem meg Korom Lászlót, mert azt hallottam, hogy a faluban egyedül ő készít még citerákat. Gondoltam, késő délután már nem zavarom munkájában, lesz idő a beszélgetésre is.

Belépve a kapun, patikai rend és tisztaság fogadott az udvarban. Mint később tőle azt is megtudtam, a vasajtók, a garázs és még néhány melléképület mind az ő keze munkájának gyümölcse. A kis műhelyben ültünk le, és amíg elmondtam jövetelem célját, gyűjtött rá egy cigarettára.

— Egészen kis koromban (talán negyedik osztályos lehettem, amikor) kapcsolatba kerültem a húros hangszerekkel — kezdte mesélni, miközben lassan fújta ki a füstöt. — Edesapám nem túlzottan örült, amikor iker- testvéremmel együtt citerákat, gitárokat és hegedűket hoztunk a házhoz. Edesanyánk viszont annál inkább lelkesedett, hiszen ő nagyon szerette a zenét. Valamikor leány korában szépen zongorázott.

— Mikor gondolt arra, hogy citerákat készítsen?

— A hangszerkészítés ötlete régóta foglalkoztatott, de csak hosszas megfigyelések után vállalkoztam az első

A legutóbb készített citerájára a legbüszkébb, ezen a hangszeren játszik a citerazenekarban. (Fotó: Dinnyés Mihály)

nyan, és egy-két este elmentünk a kultúrházba, és vittünk hangszereket is. Volt, aki citerát, volt, aki furulyát és tangóharmonikát. En a saját készítésű hangszeremmel mentem oda. Amikor kialakult a törzsgárda, elhatároztuk, hogy egységes hangszereken játszunk. Először a boltban akartunk vásárolni, de az nagyon költségesnek látszott. Ezért elmentünk Sándorfalvára, és ott megkerestük Budai Sándort, aki híres citerakészítő mester. Ő vállalta volna, de nagyon hosszú határidőt szabott. Sok volt a munkája. Mi pedig minél előbb gyakorolni akartunk. Ekkor álltam elő én azzal az ötlettel, hogy elkészítem azt a hat citerát amelyre szükségünk volt.

— Úgy tudom, az Aranykalász Termelőszövetkezet támogatta a citerazenekart.

— Valóban. A helyi ter-

azokat az eszközöket, amelyeket használt, arra gondoltam, jó lenne hallani, hogyan muzsikál. Kérésre a konyhába vezetett, ahol bortokokban voltak elhelyezve a hangszerek. Elővette egyiket. Rövidesen felcsendültek az aratódalok és az általam is jól ismert Kardos István féle dalok.

A beszélgetésünk után a kultúrotthonba igyekezett, ahol a Pávákör próbát tartott. Búcsúzóul utánam szólt:

— Ha ideje engedi látogasson el oda is egyszer...
MOLNÁR LÁSZLÓ

Családi es

Született: Mátrai Géza és Hegyi Máriának (Rákóczi u. n. 34.) Gábor; Hajdu János és t. Répa Erzsébetnek (Nagycsil-lag u. 19.) Norbert; Frank z

lete régóta foglalkoztatott, de csak hosszas megfigyelések után vállalkoztam az első citera megalkotására. Mindig, minden hangszernek, amely a kezembe került, nem a hangját akartam először hallani, hanem azt figyeltem meg, miből, milyen fából és hogyan készülhetett. Évek hosszú során csak a megfigyelésig jutottam el... Egyszer kaptam egy citerát, amelyen meg is tanultam játszani. Itt, a faluban Veréb Tóni bátyámtól lestem el a citerázás fortélyait. A 60-as évek elején hallottam, hogy a megye különböző falvaiban és városaiban újra divatba jött a népi hangszerek használata. A régi hangszereim helyett akartam vásárolni egy újat, de aztán meggondoltam: csináljak én magam egyet. Úgy is lett. Elkészült az első, majd következtek a többiek.

— Hallottam, hogy a Pávákör részére is készített már citerákat.

— Amikor megalakult a falunkban a Pávákör, felmerült az a gondolat is, hogy hangszeres zenekar is kellene. Összefogtunk néhány

kalász Termelőszövetkezet támogatta a citerazenekart.

— Valóban. A helyi termelőszövetkezet elnökét meglátogattuk a kultúrház igazgatójával, hogy tudnánk-e segíteni az általam elkészített citerák megvásárlásában. Magunkkal vittük a hangszereket is. Letettük az egyiket az elnök asztalára, aki legnagyobb meglepetésünkre, igen szépen elkezdett rajta játszani. Mondanom sem kell, azóta is támogatnak bennünket.

— Hány hangszert készített már?

— Több mint húszat. Többet is készítenék, de csak vasárnap és szombat délutánonként érek rá. Nagyon időigényes munka ez, hiszen a húrok kivételével mindent saját kezűleg készítek el. Különben dió- és kőrisfát használok, mert ezek a legjobbak erre a célra. A hangszer födelét pedig lucfenyőből készítem, és némelyik hangszerre még virágmintákat is égetek díszítésként. A hangoló kulcsokat pedig közőnséges szögből készítem.

Miközben megmutatta a gondosan előkészített, hangszernek való fákat, és mind-

SZOMBAT,
1986. MÁRCIUS 22

Azt mondják, a citerakészítés nem kunszt, hisz a Magyar Néprajzi Lexikon szerint is megfelelő szerszámokkal átlagos kézügyességű parasztember is meg tudja csinálni. Ha ilyen egyszerű a dolog miért nincs ma is parasztházakban citera, falun miért nem alakulnak egymásután citerazenekarok, miért nincs keletje az ősi hangszeren előadott és szalagon vagy lemezen megjelentetett régi magyar népdaloknak, egyszóval mi az oka annak, hogy különböző hagyományőrző táborok, táncházak, durindók, állami támogatás mellett is kiveszőfélben van a népművészet, a folklór, a népi tánc. Apátfalván járva jöttem rá arra, hogy tulajdonképpen minden kérdésre roppant egyszerű a válasz. Ott szakavatott tanár felügyelete alatt több mint tíz éve működik a Pávákör és citerazenekar, amely a fiatalok utánpótlásáról sem feledkezik meg, a zenekar egyik tagja pedig, név szerint Korom László tévé- és rádiószerelő készíti a hangszereket, pontosabban a citerát a tagok számára. Nem állítom, hogy ennek törvényszerűen mindenhol így kell történnie, de Apátfal-

ván bejött. Ott az egész falu szívügyének tekinti a hagyományápolást, a népi kultúra megőrzését és öröklődését, ehhez pedig nagyban hozzájárul Korom László ezermester munkája is.

– Az első citerát 1975-ben készítettem. Senkitől sem tanultam a fogásokat, a magam elgondolása szerint láttam hozzá a munkának. Elemista korom óta citerázok, volt is egy hangszer a házban, de évek során eltűnt, nyilván valakinek odaadtuk. Egyszer sok év után felöltött bennem, tudnék-e még játszani, ha lenne citerám. Hozzáfogtam és csináltam egyet. Elég durván sikerült, vastag volt az oldala, emlékezetből tákoltam össze és hallás alapján mértem be az ütközőket. Később belejöttem és gyártottam egy sablont. Kérdezősködtem, a könyveket bújtam, na meg magamtól is rájöttem, hogy a kőrisfa és a diófa a legjobb alapanyag a citera elkészítéséhez, fogólapnak meg a cseresznye, vagy a diófa felel meg legjobban. A juhar is jó lenne, de azt nehéz beszerezni. Láttam már több maszek készítésű citerát, egy azonban bizonyos, a tölgyfa nem hangszernek való, pedig sokan

Apátfalván szívügy a hagyományápolás Citerakészítő ezermester

ebből is csinálják. Az alapanyagot is jómagam szerzem be, alaposan kiszáradt, régi fa kell hozzá. A hangszer teteje

legjobb, ha legalább hatvanéves gerendából készül, akkor biztos nem reped meg az összeszáradástól. Sok házban

megfordulok, hiszen tévét, rádiót javítok, s ahol látok hangszernek való fát, megveszem. Felvágatom palának és a padlásra viszem, hadd érleljön, száradjon. A hangszert háromszor szoktam lakkozni, de ennek csak esztétikai funkciója van, mert ha nincs lefújva, akkor sem szól rosszabbul. A csapokat tölgyfából készítem, de előzőleg forró olajban főzöm egy kicsit, így keményebb lesz, meg a színe is más. A gyöngyberakásokat csévtárgott paplangombból csinálom, ilyenhez azonban ma egyre nehezebb hozzájutni.

– Ha már faggatnak, elárulok egy kis titkot is – mondja a mester – majd bizalmasan kivezet az előszobába, lehajolunk a lambériával kirakott fal elé és a mester ott a léceken mutatja meg a különbséget.

– A citera tetőlapján a fagyűrűi függőlegesen kell, hogy álljanak és nem fordítva. Ezt a hegedűn, gitáron, nagybőgön is megfigyelhetjük. Ha vízszintesen állnak az évgyűrűk, akkor nincs rezgés és a hang se olyan lágy. A másik fontos dolog, hogy a citerakészítéshez csak csomómentes fát használhatunk. A hangszer fedőlapján először ceruzával

rajzolok mintákat, majd acélhuzalba 6-8 voltot vezetek és annak segítségével beleégetem a fába az alakzatot. Általában virágokat rajzolok, a csillagvirághoz hasonlítható legjobban a mintázat. Valamikor Szegeden iparilag is gyártottak hangszereket, így citerákat is, de az együttesek igényesebbek voltak és nem az ő termékeiket vásároltak. Rossz volt a hangszerek hangminősége, a citeráknak még alját sem készítették. Aki csak tehette, a sándorfalvi Budai Sándor bácsitól szerezte be a hangszereket, de ő már négy-öt éve nem él. Régebben ismertem néhány citerakészítő mestert, de lassan mind elhalt. Hirtelen nem is tudnék neveket mondani, ki foglalkozik még ezzel a meggyében.

– Hány citerát készítettem eddig? A jó ég tudja, ötvenet biztos. Ismerősök, rokonok külföldre is kivittek néhányat, Kanadába, Németországba. Meg voltak vele elégedve nagyon. Megbizonyosodtunk róla, Korom László citerái valóban gyönyörűen szólnak.

T. T.

(Fotó: Révész Róbert)

SZERDA
1992. ÁPRILIS 1.

7

Csongrád Megyei Értékek Napja: Makó Korona Konferencia Központ, 2016. szeptember 10.

Program: 11.50-12.10 óra: **Vargáné Nagyfalusi Ilona**: az Apátfalvi Értéktár bemutatása, **Vargáné Antal Ilona**, **Korom László** népzenei műsora

2016 Falunap Apátfalva

Citerájával kezében Korom László, 2016. szeptember, Csongrád Megyei Értékek Napja Makó, Korona Konferenciaközpont

Nem „ablakában egy kislánynak”, ahogyan a néma mondja, hanem az apátfalvi művelődési ház egyik termében. Egy hétfői napon látogattam meg a községben működő pávakör és citerazenekar tagjait. Fazekas Istvánnal, a Dózsa György Általános Iskola tanárával az irodában arról beszélgettünk, hogyan és mikor alakult meg a zenekar és a pávakör.

— Nehány éve, pontosabban 1981 februárjában a helyi tanács vezetői és a művelődési ház igazgatója arra gondoltak, hogy valami népi zenekart, illetve együttest kellene alakítani. A hívószóra jöttek is néhányan az első foglalkozásra — kezdte a beszélgetést a zenészek vezetője.

— Ugy tudom, először külön-külön tartottak foglalkozásokat...

— A megalakulás évében néhány hónapig külön gyakoroltunk. Majd úgy szerveztük a foglalkozásokat, hogy egy óra hosszúságú mi, citerások próbáltunk, és ezután a pávakör tagjait kísértük. A gyakorlás meghozta a szereplési kedvünket. 1983-ban tagjai lettünk az országos citerabarát klubnak, amelynek vezetője a közművelődési referens, Pribolyski Mátyas. Még ugyanebben az évben a megyében „jó” minősítést értünk el.

— A községben körülbelül száz citera van. A citera készítését meg? — Több városban és faluban is. Budapesten például 1984-ben felépült az új Nemzeti Színház felépítéséért szervezett műsorban.

Apátfalván:
Jaj, de szépen muzsikálnak...

Szegeden pedig a dalolópokon mutatkoztunk be, amelyet a Sportszarnokban tartottak. Most legutóbb szintén Budapesten léptünk fel, a földrendeskarosultak megsegítésére szervezett műsorban. Ez a citerabarát klubban volt. Az elmúlt évben megyei arany és országos ezüst minősítést szereztünk.

— Hányan járnak ezekre a foglalkozásokra? — A pávakörnek 25, a citerazenekarnak pedig 7 tagja van. Iskolásoktól egészen a nyugdíjasokig járnak ide. Gyakran óvodás gyerekek is eljönnek szüleikkel, néha még ők is dalolnak. Családias légkör alakult ki közöttünk.

— Milyen dalokból áll össze a repertoár? — Mintegy 10–15-féle népdalszöveget válogatunk. A mai foglalkozáson például négy dalszöveget, a „Lóra, csikós, lóra”, a „Madárka, madárka”, az apátfalvi és az arató dalszöveget gyakoroltuk. Gyakran és szívesen énekelünk Karados István-féle dalokat is, amelyeket Nagy Albert gyűjtött.

— A pávakörben és a citerazenekarnak is van egy-egy vezetője. Milyen feladatokat lát el a vezető? — A pávakör vezetője, Fazekas István, mint 30 alkalommal állunk közönség elé, legtöbbször a faluban. Mindig van érdeklődő. Itt sokan élnek-halnak a népművelésért. Bartók Béla is járt és gyűjtött dalokat Apátfalván, 1906-ban. Az ő általa gyűjtött dalokból is szoktunk bemutatni.

— Honnan és milyen támogatást kapnak? — A községi tanács és a helyi termelőszövetkezet nagy figyelemmel kíséri tevékenységünket. Bármit kérünk, ha tudnak, segítenek. A zenekarunk egyik tagja által készített citerák megvásárlásában az Aranykalász Termelőszövetkezet segít. Mi a magunk módján próbáljuk ezt viszonzni. Rendszeresen eljárnak a tsz brigádjai által szervezett ünnepekre, a Vöröskereszt-szervezet rendezvényeire. A néptáncsoport műsorát gyakran kísérik citeramuzsikával.

— További terveik? — A zenekar létszámát szeretnénk növelni, a pávakörbe pedig több fiatal is bevonni. Tervezzük, hogy furulyásokkal és köcsögdudásokkal bővítjük majd a zenekart.

Miután elbúcsúztam tőlük, még tovább gyakoroltak. Az ablak alá érve, még hallottam, amint felszöndül a „Csak még egyszer, húszesztendősen lehetnek!” című dal. Ez nekem is nagyon tetszett. De már nem mentem vissza, ott hallgattam végig. Hallgattam, mert nagyon szépen muzsikáltak...

MOLNÁR LÁSZLÓ

Baráti társaság

A Budapesten élő makóiak baráti köre hétfőn este tartotta legutóbbi összejövetelét. A találkozón Kiss Imre (Makó felszabadulás utáni első polgármestere) kérte a vezetőséget, hogy idős korára és egészségügyi állapotára való tekintettel mentse fel őt a baráti kör elnöki tisztéig.

A testület tagjai köszönetet mondtak munkásságáért, a szervező munkáért, amelyet mintegy 11 esztendeje végez. Tulajdonképpen ő volt az elindítója a baráti kör találkozójának, összejöveteleinek.

A makói városi tanács és a hazánk népi kultúrájának megőrzésében és népszerűsítésében a városi tanács elnökhelyettese mondott köszönetet Kiss Imrének nagy odaadással és lelkesedéssel végzett tevékenységéért.

Citerakészítés Apátfalván

A citera készítéséhez száraz, csomómentes faanyag kell, ami lehet dió, kőris vagy juharfa. Először leszabjuk a fejeket, majd az oldalakat, egyforma magasra, és speciális csiszológéppel simára csiszoljuk.

Ezután csapolással összeállítjuk a hangszert vázát, és faragástóval rögzítjük. Amikor megszáradt, elkeresztjük a tető elkészítését fenyőfából, ami feltehetően így van elvágtva, hogy az évezírünk függőleges helyzetben álljon benne, és a tető vastagsága 4–4,5 mm vastag legyen.

Ért rá ragasztjuk a vás tetejére, és hangnyílásokat vágunk rá, a belsejébe pedig bordákat ragasztunk keresztben.

Ezután leszabjuk a foglapot, aminek a vastagsága szintén 4–5 mm. Ezt is ráragasztjuk a tetőlap szélére, és megjelöljük rajta a kötélrétak helyzetét külön sorban az egész, és külön a felhangokét. A hangtisztaasága miatt erre külön ügyelni kell.

Ezután kétszer vagy háromszor lelakozozzuk, majd száradás után felhúrozzuk. A húr feszességét szabályozó csapokat 4–5 mm vastag anyagból készíthetjük, ami 100-as szög is lehet.

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Otthon a műhelyben

Korom László 2018. novemberben a saját maga által készített citerák között, az apátfalvi faluházban.

Apátfalván Fazekas István tanár úr nevét az összes gyerek ismeri, hiszen majd minden süttyő az ő kezei alatt tanulja meg – még az iskolában – a zene, a művészet szeretetét. Fazekas István, a *citerás* neve nem ismeretlen a megye citerásai előtt sem, hiszen ő a pátfalvi *Páva Kör* vezetője, aki a már-már hagyománnyá váló évenkénti citeratalálkozót összehívja falujában. A tanár úrral egy iskolai tízpercben, kíváncsi gyermekszemek előtt sikerült beszélgetnünk.

– A Páva Kör 1981-ben hoztuk létre, majd két évvel később gyermekek számára is biztosítottuk a muzsikálási lehetőséget. Húsznál is több felnőtt, és majd harminc gyermek tagja most a körnek, melyben tíz citerás mellett énekel a kar. Én magam nemcsak a népzenevel foglalkozom – bár az ifjúság nevelésében a népi muzsika oktatását tartom nagyon fontosnak – hanem, mivel hegedűn és zongorán is játszom, a komolyzene sem áll távol tőlem. Sőt,

Jákó Verát is kísérte

Süttyők nevelője

primási pályafutásom alatt még Jákó Verát is kísértem. Március 5-én, szombaton este hat óra körül a művelődési házban ren-

dezzük meg az idei találkozót, melyen a szegedi, a kisteleki, a földéaki, a szentesi, a mezőtúri, a hódmezővásárhelyi és persze

az apátfalvi citeraegyüttesek lépnek fel. A műsorvezető Monoki Lajos lesz, aki egyébként a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola adjunktusa. Apátfalvát a Páva Kör, és még két gyermekcsoport fogja képviselni, remélem, hogy az idén is sokan, legalább három-négyszázan gyűlünk majd össze. Igazából mi, citerások egy kicsit mint szakmai továbbképzést fogjuk fel ezt a találkozót, hiszen sok mindent tanulunk egymástól egy-egy ilyen jó hangulatú összejövetelen.

– Akadnak-e pénzes támogatók?

– Régebben a termelőszövetkezet, mostanság pedig az önkormányzat próbál segíteni, de úgy néz ki, szükségünk lesz más szponzorokra is. Korom László, aki a citeráink nagy részét készítette, olyan jó hangszereket fabrikál, akár szoprán, alt, tenor, vagy basszus citeráról van szó, hogy még Kanadában és az Egyesült Államokban is fellelhetőek keze munkái.

kéri

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat

Korom László citerakészítő tevékenységének

értéktári felvételére

A citera magyar népi húros hangszer, amelyet pengetéssel szólaltatnak meg. Játék közben asztalra fektethető, legegyszerűbb változatában téglalap alakú hasáb formájú.

Fajtái:

- Dunántúli hasas citera, ami a legfelső könyökfej után hirtelen kidomborodik
- Alföldi könyökfejes citera

Az Apátfalván 1981-ben alakult citerazenekar egyik citerás tagja, Korom László készítette a hangszereket az együttes számára. Településünkön szinte nincs olyan család, aki ne lenne vagy lett volna már kapcsolatban citerával, hiszen az elmúlt 37 évben tanított gyermek, Korom László által készített hangszereken tanulhattak. És itt nem csak a csoport tulajdonában lévő hangszerekről essék szó. Sok családban még ma is megtalálhatóak azok a jó állapotú, precíz kézművességgel készített, leveles szárral és hatszirmú virágmotívummal díszített hangszerek, mellyel a készítő minden hangszerét díszíti és melyeket a citerán játszani tanuló gyermekeknek vásároltak meg szüleik, és melyek ma, - amikor már egy újabb generáció kezd kibontakoztatni tehetségét – előkerülnek.

A gyermekcsoport újbóli megalakulásával szükség volt hangszerek beszerzésére. Számunkra egyértelmű volt, hogy Korom Lászlóhoz fordulunk segítségért. Így a hangszerállományunk 2 szoprán és 1 basszus citerával gyarapodott. Mindamellett két gyermek részére készített szoprán citerát. A fiúnak hasas, míg a lánynak alföldi könyökfejes citerát. Így, két újabb család tulajdonába került citera.

A csoportok számára készített citerái:

- A legkisebb a pikoló citera, hossza kb 25-30 cm.
- Prím citera (szoprán hangmagasság), hossza kb 40 cm, egy oktávval a g fölé hangolva.
- Tenor citera (alt hangmagasság), hossza kb 70-80 cm G hangra hangolva.
- Basszus citera (bariton hangmagasság), a g alatt egy oktávval.
- Bögő citera (basszus hangmagasság), nagyméretű kísérőhangszerként alkalmazva.

Az Apátfalvi Kerekes Márton Népdalkör és Citerazenekar Gyermek Citeracsoport vezetőjeként javaslom az Apátfalvi Települési Értéktárba Korom László citerakészítő tevékenységének felvételét.

Apátfalva, 2018. október 31.

Vári Gabriella csoportvezető

Korom László citerakészítő munkássága

Az Apátfalván 1981 óta működő Pávakör ma is aktívan részese a falu közéletének.

A Pávakör részére a megalakulás után az együttes bővülő létszámának köszönhetően több hangszerre lett szüksége. Ezek beszerzése akkoriban olyan megoldást kívánt, mely a zenekar egyöntetű hangzását megalapozza. Gondolok itt arra, hogy az együttes tagjai lehetőleg egy hangszerkészítő által készített citerákon zenélhessenek.

Erre megoldást adott, Korom László apátfalvi lakos. Aki a páva- most a Kerekes Márton Népdalkör és Citerazenekar – alapító tagja.

Laci bácsi ezeket a hangszereket elkészítette a zenekar számára. Az elkészült hangszerek száma folyamatosan gyarapodott. Később nem csak a felnőtt együttesben használták és használják ma is, az általa készített citerákat.

A citerazene átöröklése miatt, hamarosan gyermekcsoport is alakult, ehhez több új hangszer kellett, melyeket szintén Laci bácsi készített el, a felnövekvő nemzedék számára.

Laci bácsi idős kora ellenére még ma is készíti a hangszereket, mert így a faluban könnyű és megbízható hozzáférhetőséget biztosít azok számára, akik szeretnének megtanulni ezen a hangszeren.

Javaslom a falusi értéktári felvételre Korom László citerakészítő tevékenységét.

Apátfalva, 2018. október 24.

Tóth Tamás a citerazenekar tagja
Apátfalva,

Fotók: Vargáné Nagyfalusi Ilona